

Introducere

Comisia Electorală Centrală este organ de stat constituit pentru realizarea politicii electorale, organizarea și desfășurarea alegerilor. CEC este chemată să asigure respectarea primului criteriu al democrației moderne: existența unor alegeri libere și corecte. Comisiei Electorale Centrale îi revine un loc determinant în asigurarea funcționării mecanismelor electorale democratice din societate, iar pentru aceasta este nevoie de o funcționare corectă a organului electoral ierarhic superior.

Pe măsura creșterii gradului de complexitate a proceselor electorale în dinamica vieții politice a Republicii Moldova, reformarea instituțională este necesară. Schimbările calitative sînt impuse și de necesitatea perfecționării mecanismelor de management și a proceselor tehnologice, diversificării relațiilor și formelor de cooperare, dar și de imperativul menținerii competitivității în raport cu progresele electorale ale altor state.

În acest sens CEC și-a propus să realizeze schimbări în acord cu noile necesități, inclusiv cu modificările aduse Codului electoral, stabilindu-și priorități, obiective și un plan de implementare.

În vederea asigurării unei administrări responsabile și eficiente s-a decis elaborarea unui plan de dezvoltare strategică a Comisiei Electorale Centrale pentru următorii ani. În acest scop, prin dispoziția președintelui CEC din 11 august 2011 s-a constituit un grup de lucru care a avut sarcina de a elabora Planul strategic pentru perioada 2012-2015. Grupul a fost constituit din membri și funcționari ai aparatului CEC, precum și din doi reprezentanți ai partenerilor de dezvoltare Fundația Internațională pentru Sisteme Electorale (IFES) și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în cadrul proiectului „Suport electoral pentru Moldova”, astfel fiind asigurată transparența în activitatea acestuia și principiul participativ la elaborarea documentului menționat.

Pentru a stabili obiectivele strategice realizabile pe parcursul unui ciclu electoral național de patru ani, grupul de planificare strategică s-a întrunit în mai multe ședințe, în cadrul cărora s-a analizat situația curentă din instituție, impactul factorilor interni și ai celor externi asupra performanței instituționale. Ca rezultat al acestor întruniri, CEC, cu suportul Reprezentanței în Moldova a Fundației Internaționale pentru Sisteme Electorale (IFES) a organizat și desfășurat, în perioada 8-9 septembrie 2011, un seminar de planificare strategică. În cadrul evenimentului membrii și funcționarii aparatului CEC, cu asistența partenerilor de dezvoltare (IFES, Consiliul European, PNUD), au lucrat asupra elaborării primului proiect al planului de dezvoltare strategică.

La elaborarea prezentului plan strategic s-au luat în considerare prevederile Codului electoral, legile și hotărîrile Parlamentului, ordonanțele și hotărîrile Guvernului, cele mai bune practici internaționale din ultimii ani, precum și recomandările partenerilor de dezvoltare și ale organizațiilor neguvernamentale.

Planul strategic constituie un document complex care trasează prioritățile de dezvoltare, precum și obiectivele generale și specifice necesare pentru realizarea acestor priorități. Pe baza prezentului plan, CEC va elabora planul de implementare a acțiunilor prioritare și planurile anuale de activitate.

Misiune

Misiunea Comisiei Electorale Centrale este asigurarea condițiilor optime pentru ca toți cetățenii Republicii Moldova să-și poată exercita nestingherit dreptul constituțional de a alege și de a fi ales în cadrul unor alegeri libere și corecte.

Descrierea situației curente

În activitatea sa CEC este asistată de un aparat ale cărui structură și efectiv-limită se aprobă de către aceasta. Personalul aparatului este compus din funcționari publici, supuși reglementărilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, și personal contractual, care desfășoară activități auxiliare, supus reglementărilor legislației muncii. Pe lângă responsabilitățile menționate în Constituție și Codul electoral, CEC are atribuții suplimentare privind transpunerea în practică a viziunii serviciilor electorale automatizate și modernizate, înscrise în Legea nr. 101 din 15 mai 2008.

Constituția Republicii Moldova stabilește în articolul 4 că "Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu acordurile internaționale și cu alte tratate la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale".

Republica Moldova este parte la șapte tratate ONU cu privire la drepturile omului, cele mai importante pentru CEC fiind: Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială, Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Republica Moldova a devenit membru al Consiliului Europei în anul 1995 și a ratificat, în 1997, Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Ca rezultat, Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) a Consiliului Europei s-a angajat în mod regulat în discuții și a lansat opinii vizavi de alegerile din Republica Moldova. Totodată, fiecare cetățean a obținut posibilitatea de a depune la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) reclamații privind încălcarea drepturilor garantate de Convenție. Fiind membru al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Republica Moldova invită regulat observatori din partea acestei instituții. Începând cu anul 1996, misiunea de monitorizare a OSCE a participat și a prezentat rapoarte în cadrul a zece scrutine desfășurate la nivel național.

Activitatea CEC se desfășoară în cadrul conceptului lărgit de "integrare europeană", adoptat de către Republica Moldova. Pe termen mediu, acest lucru va influența procedura de înregistrare a alegătorilor, utilizarea și stocarea datelor cu caracter personal. Pe termen lung, în atribuțiile CEC ar putea să intre organizarea și desfășurarea referendumului privind aderarea la Uniunea Europeană și a alegerilor Parlamentului European.

La momentul elaborării planului strategic, structura aparatului CEC include un șef de aparat, 4 direcții autonome, 2 secții în cadrul direcției și 2 funcții de deservire tehnică – șoferi. Conform statelor de personal aprobate, aparatul are 32 de unități, în prezent ocupate de 18 femei și 14 bărbați, majoritatea funcționarilor având vârsta cuprinsă între 25 și 40 de ani. Organigrama și informații detaliate cu privire la personal sînt indicate la anexele nr. 1 și 3 la prezentul plan. Activitatea fiecărei subdiviziuni în parte este reglementată de Regulamentul de organizare și

funcționare a subdiviziunilor aparatului Comisiei Electorale Centrale, aprobat prin Dispoziția președintelui CEC nr.14-a din 6 august 2010. Misiunea principală a subdiviziunilor și atribuțiile de bază ale acestora sînt arătate în anexa nr. 2.

Pentru exercitarea funcțiilor stipulate în legislația electorală, Comisia Electorală Centrală este finanțată de către Guvernul Republicii Moldova. În ultimii trei ani au avut loc un număr extraordinar de mare de evenimente electorale, fapt ce a afectat alocarea banilor și timpului pentru realizarea activităților planificate pe termen mediu și lung. În cazul în care această tendință va continua, vor persista dificultăți în acoperirea cheltuielilor necesare pentru exercitarea funcțiilor CEC, chiar dacă donatorii internaționali vor continua să acorde suport. Informații cu privire la mijloacele financiare utilizate de către CEC în anii 2008 – 2010 și planificate pentru 2011 pot fi găsite în anexa nr. 4.

Analiza SWOT – situația actuală a Comisiei Electorale Centrale

În urma efectuării analizei SWOT, membrii și funcționarii Comisiei Electorale Centrale au constatat punctele tari și slabe ale instituției, oportunitățile de care aceasta poate profita și riscurile la care este supusă. Mai jos prezentăm concluziile la care s-a ajuns.

PUNCTE TARI – bază pentru ameliorarea performanței Comisiei Electorale Centrale

Respectarea valorilor și principiilor fundamentale. Comisia Electorală Centrală și-a afirmat deschis apartenența la valorile democratice europene și internaționale. În toată activitatea sa ea tinde să fie cît mai transparentă și deschisă conlucrării cu alți actori electorali. Rapoartele observatorilor naționali și internaționali confirmă faptul că alegerile organizate de Comisia Electorală Centrală întrunesc majoritatea standardelor internaționale în domeniu și apreciază independența funcțională a Comisiei.

Perfecționarea continuă a procesului electoral. Comisia Electorală Centrală utilizează tehnologii moderne pentru realizarea activităților sale, inclusiv în perioada electorală. Comisia lucrează intens la îmbunătățirea calității listelor electorale conlucrînd în acest sens cu alte instituții guvernamentale. Munca membrilor și angajaților CEC este orientată spre îmbunătățirea modului în care este administrat întreg procesul electoral. Regulamentele și instrucțiunile aprobate de CEC au menirea de a ajuta lucrul funcționarilor electorali de toate nivelurile.

Profesionalism. Aparatul CEC are un număr substanțial de angajați profesioniști, responsabili, disciplinați în muncă, cu experiența a cel puțin 4 scrutine. Anual are loc evaluarea performanțelor acestora ca instrument de management modern. Pentru a asigura la nivel național calitatea persoanelor antrenate în organizarea și desfășurarea alegerilor, CEC a inițiat procesul de creare a Registrului funcționarilor electorali – sistem de evidență a funcționarilor electorali. Capacitatea de instruire a Comisiei Electorale Centrale s-a fortificat în ultimii ani și contribuie nemijlocit la prevenirea și soluționarea problemelor/erorilor, sporirea profesionalismului funcționarilor electorali.

Reprezentanții CEC sînt capabili să-și desfășoare activitățile în mai multe limbi, ceea ce facilitează schimbul de experiență cu autoritățile electorale din alte țări, dar și conlucrarea cu partenerii de dezvoltare.

Relații externe dezvoltate. Comisia Electorală Centrală are relații bune cu partenerii străini și subiecții electorali (mass-media, ONG, autoritățile publice, partidele politice etc.). CEC este membru instituțional al Asociației Oficialilor Electorali din Europa (ACEEEO) și al Rețelei oficialilor electorali din statele francofone. Datorită capacității CEC de a atrage și gestiona

asistență externă au fost realizate mai multe proiecte comune care în ansamblu cu alte activități ale CEC au contribuit la sporirea ratei de participare a cetățenilor la alegeri și creșterea încrederii cetățenilor în procesul electoral.

PUNCTE SLABE – aspecte organizaționale interne care ar putea fi îmbunătățite pentru sporirea performanței Comisiei Electorale Centrale

Baza financiar-materială. Resursele financiare alocate Comisiei Electorale Centrale din bugetul de stat sînt insuficiente pentru activitățile planificate. Independența financiară redusă se exprimă și prin faptul că bugetul cheltuielilor pentru CEC nu este aprobat în mod direct de către Parlament. La fel, se precizează că ultimele modificări operate la Codul electoral, și anume prevederile referitoare la modul de remunerare a membrilor organelor electorale, au influențat negativ nivelul exercitării atribuțiilor (responsabilităților) de către persoanele implicate în procesul de organizare a alegerilor, afectînd totodată, climatul psihologic și starea de spirit a funcționarilor electorali din cadrul organelor electorale. Impactul acestei intervenții legislative se va răsfrînge nefavorabil atît asupra modului de organizare și desfășurare a procesului electoral în ansamblu, cît și asupra randamentului de participare și implicare activă a persoanelor în sistemul organelor electorale, în particular.

Structura organizațională depășită. Structura organizațională actuală nu corespunde noilor sarcini ale CEC și cerințelor Codului electoral. În aceste condiții are de suferit calitatea comunicării interne și este dificil de a asigura un proces sistematic și planificat de dezvoltare profesională continuă a funcționarilor electorali. Capacitatea CEC de cercetare și evaluare în vederea îmbunătățirii practicii și legislației electorale este redusă. În plus, salariile mici influențează negativ procesul de recrutare și motivare a personalului cu calificare înaltă.

Referitor la funcționarii electorali din organele electorale inferioare, constatăm că fluctuația cadrelor este extrem de pronunțată din cauza faptului că aceste organe au caracter temporar. Personalul implicat este adesea fără experiență și cunoștințe suficiente, supus riscului de subiectivism politic. În această situație, Comisia Electorală Centrală este lipsită de pîrghii pentru a dirija activitatea organelor electorale inferioare cu aplicarea măsurilor de sancționare a celor care nu fac față sarcinilor puse.

Legislația imperfectă. Modificarea frecventă a prevederilor Codului electoral (34 de legi de modificare din momentul adoptării) a devenit o practică pentru procesul electoral din Republica Moldova, în special, pentru fiecare început de campanie electorală. În atare circumstanțe, frecvența și condițiile în care se produc modificările legislației electorale contribuie în mod inevitabil la apariția contradicțiilor (lacunelor) între normele Codului electoral, pe de o parte, precum și între prevederile Codului cu cele ale legislației conexe, pe de altă parte.

În același timp, se impune necesitatea evitării naturii prea detaliate a Codului electoral, întrucît acest fenomen poate acționa ca impediment pentru flexibilitatea operațiunilor, rolurilor, responsabilităților în schimbare ale Comisiei Electorale Centrale și face dificilă satisfacerea necesităților electorale urgente. Pe de altă parte, în cadrul unei societăți în tranziție spre democrație, lipsa unui cadru legal dezvoltat, precum și a corelării între Codul electoral și unele legi conexe creează obstacole în aplicare și posibilități de interpretare arbitrară.

Capacitatea tehnică redusă. Organele electorale, în special cele create la nivel de circumscripție și secție de votare, au o capacitate tehnică nesatisfăcătoare care reduce din transparența activității acestora. Lipsesc resursele financiare și umane necesare pentru implementarea completă a Sistemului informațional automatizat de stat “Alegeri”.

OPORTUNITĂȚI – lucrurile de care Comisia Electorală Centrală ar putea profita într-o măsură mai mare pentru a-și spori performanța

Reforme și dezvoltarea continuă. Creșterea autonomiei financiare a Comisiei Electorale Centrale poate fi obținută prin modificări legislative.

O altă oportunitate care urmează a fi valorificată de CEC este reforma sistemului de management. Aceasta ar duce la:

- crearea unei noi structuri organizatorice și instituirea unui management strategic pe termen lung;
- deschiderea Centrului de instruire continuă în domeniul electoral pe lângă CEC;
- crearea organelor electorale inferioare permanente.

Asigurarea organelor electorale inferioare cu programe informaționale și tehnologii moderne va duce la evitarea comiterii erorilor provocate de factorul uman.

Cooperarea internațională. Comisia Electorală Centrală deja profită de suportul unui număr impunător de experți și consultanți internaționali. Demonstrând devotament și eficiență pe calea reformării și îmbunătățirii practicilor electorale, CEC are posibilitatea de a atrage mai multe resurse financiare externe.

Folosirea masivă a inovațiilor tehnologice. O oportunitate disponibilă pentru CEC este implementarea integrală a Legii 101 cu privire la Concepția Sistemului informațional automatizat de stat “Alegeri”. În general, exploatarea la maxim a inovațiilor tehnologice în domeniul electoral va constitui un avantaj.

Parteneriat durabil. Stabilirea unui parteneriat durabil cu alte autorități ale administrației publice implicate în procesul electoral, dar și cooperarea regională constituie posibilități de dezvoltare și perfecționare a practicilor electorale, dar și a calităților profesionale ale funcționarilor electorali.

RISCURI/AMENINȚĂRI – lucruri care împiedică/ pot împiedica (în cazul în care se vor produce) performanța Comisiei Electorale Centrale

Instabilitate politică. Evenimentele electorale neprogramate împiedică implementarea planurilor existente, duc la apariția fenomenului de oboseală electorală în măsură să provoace erori umane sau tehnice.

Încredere redusă. Comportamentul și activitatea tuturor subiecților electorali afectează integritatea și credibilitatea procesului electoral.

Acoperire financiară insuficientă. Lipsa resurselor financiare suficiente în bugetul CEC poate provoca dependență de asistența financiară a donatorilor în realizarea unor activități cheie ale Comisiei.

Alte riscuri posibile în măsură să afecteze performanța instituțională:

- Modificările legislative frecvente, în special în ajunul perioadei electorale.
- Modificarea legislației electorale de către Parlament fără consultarea Comisiei Electorale Centrale.
- Depășirea termenelor de implementare a Sistemului informațional automatizat de stat “Alegeri”.

- Implementarea parțială a legislației ce vizează funcția publică și statutul funcționarului public.

Viziune

O instituție deschisă, transparentă și profesionistă care este în permanență pregătită să-și îndeplinească atribuțiile la cel mai înalt nivel asigurând un cadru electoral accesibil în care cetățenii au încredere.

Valori

Activitățile noastre de zi cu zi și de luare a deciziilor sînt ghidate de următoarele valori:

Integritate: CEC își va desfășura activitățile într-o manieră onestă și sinceră și va întreprinde toate măsurile rezonabile pentru a preveni faptele rău intenționate.

Imparțialitate: CEC va trata toți participanții la alegeri în mod echitabil, fără a oferi avantaj unor tendințe politice sau grupuri de interese.

Independență: CEC își va îndeplini atribuțiile și va lua decizii fără a fi influențată sau controlată de instituții guvernamentale, partide politice sau terțe organizații.

Transparență: CEC va fi întotdeauna deschisă către toate părțile implicate în procesul electoral, va manifesta imparțialitate și corectitudine în toate activitățile sale.

Responsabilitate și profesionalism: CEC își va asuma răspunderea deplină pentru acțiunile sale și va fi responsabilă în fața poporului din Republica Moldova și a partenerilor săi, va tinde să asigure un personal bine pregătit, profesionist, competent și sigur de sine, dedicat organizării unor alegeri libere și corecte.

Credibilitate: CEC se va strădui să se bucure de încrederea tuturor cetățenilor moldoveni și comunității internaționale prin calitatea serviciilor oferite în procesul electoral.

Receptivitate: CEC va fi receptivă la nevoile alegătorilor din Republica Moldova și va întreprinde măsuri pentru ca procesul electoral să fie accesibil tuturor categoriilor de cetățeni.

Inovație: CEC va aplica metode și tehnologii moderne pentru perfecționarea procesului electoral.

Orientare spre cetățean: CEC va construi relații eficiente cu alegătorii punîndu-le la dispoziție servicii de încredere și la standarde înalte în corespundere cu necesitățile acestora. CEC va oferi cetățenilor, partidelor politice și altor organizații social-politice, mass-media și societății civile multiple oportunități de informare, consultare și participare asigurînd accesibilitatea informațiilor și serviciilor sale.

În activitatea sa, CEC tinde să întrunească standardele europene și internaționale în domeniu.

Direcții strategice, obiective și activități

Direcții strategice

1. Un proces electoral modern, eficient și accesibil

Un proces electoral modern, eficient și accesibil reprezintă o direcție prioritară de dezvoltare a Comisiei Electorale Centrale pentru perioada 2012-2015. Este evident că, odată cu creșterea nivelului de informatizare a societății, se diversifică și formele de organizare și desfășurare a alegerilor și referendumurilor. Adoptarea Legii nr. 101 din 15 mai 2008 cu privire la Concepția SIAS “Alegeri” și implementarea procedeele electronice în domeniul electoral, impune adaptarea la noile tehnologii informaționale, inclusiv modernizarea procesului electoral.

Comisia Electorală Centrală își pune drept scop, în următorul ciclu electoral, implementarea soluțiilor specifice de asigurare a transparenței, confidențialității, eficienței și accesibilității pentru alegători a procesului electoral. Este foarte important ca modernizarea electorală să asigure eficiența și eficacitatea resurselor deja folosite, ceea ce înseamnă reutilizarea capacităților existente.

În acest sens, Comisia, pe parcursul alegerilor precedente, a dezvoltat o serie de procedee electorale, printre care, întocmirea cu maximă exactitate și verificarea corectitudinii listelor electorale, implementarea parțială a blocurilor de funcții ale SIAS “Alegeri”, utilizarea metodelor suplimentare de votare, inclusiv exercitarea dreptului de vot de către unele categorii speciale de alegători etc.

Ca urmare a celor întreprinse și întru realizarea obiectivelor stabilite, Comisia Electorală Centrală își asumă responsabilitatea de a desfășura o serie de acțiuni strategice, implementarea cărora ar îmbunătăți considerabil operațiunile electorale. Aceasta ar include: crearea unor instrumente tranzitorii de îmbunătățire a procesului de înregistrare a alegătorilor, inclusiv metode de alternativă; implementarea tuturor blocurilor (modulelor) de funcții SIAS „Alegeri”, excepție E-voting care urmează să fie supus unei analize de studiu suplimentare.

O deosebită atenție Comisia Electorală Centrală acordă accesibilității procesului de votare. Această direcție de dezvoltare este încă puțin valorificată. În anii următori vor fi elaborate și testate diverse forme de votare accesibile pentru toate categoriile speciale de alegători (persoane cu dizabilități; cetățeni ai Republicii Moldova aflați în străinătate și cei din unitățile teritorial-administrative din stînga Nistrului). De asemenea, Comisia Electorală Centrală își ia angajamentul să analizeze politicile și procedurile existente în vederea asigurării accesului egal al femeilor cu cel al bărbaților (principiul gender) la toate procesele electorale.

2. Rezultate credibile ale alegerilor

Finalitatea procesului electoral reprezintă desemnarea prin vot a aleșilor poporului în cadrul alegerilor, iar respectarea principiilor de desfășurare a unor alegeri libere și corecte asigură rezultate credibile ale acestora. Credibilitatea alegerilor depinde de mai mulți factori, cum ar fi transparența și imparțialitatea în activitatea organelor electorale, corectitudinea în procesul de constituire a listelor electorale, prevenirea, suprimarea și sancționarea fraudelor electorale de către autoritățile competente.

Prin obiectivele propuse CEC tinde să sporească transparența în activitatea organelor electorale, să colaboreze proactiv cu alți subiecți implicați în procesul electoral, precum și să îmbunătățească procesul de monitorizare sistematică a organelor electorale inferioare.

Un cadru legal electoral dezvoltat care să asigure tuturor cetățenilor Republicii Moldova dreptul de alege și a fi ales conform standardelor internaționale pentru alegeri democratice la fel constituie un pilon important în atingerea unor rezultate credibile ale alegerilor. De aceea, prin această direcție strategică CEC își propune, inclusiv, efectuarea unor studii de oportunitate, respectiv perfecționarea legislației în domeniile cheie, cum ar fi: transparența în finanțarea campaniilor electorale; votul cetățenilor de peste hotare; fraude electorale și sancțiuni; votul unor categorii speciale de alegători; responsabilitățile autorităților administrației publice locale pentru desfășurarea activităților legate de procesul electoral; registrul electronic al alegătorilor; e-voting etc.

3. Alegători conștienți și informați

Cetățeanul reprezintă actorul cheie al procesului electoral, principalul beneficiar al alegerilor, după cum este menționat și în misiunea CEC. Existența unor alegători conștienți și informați reprezintă una dintre principalele condiții pentru garantarea desfășurării unor alegeri libere și corecte și obținerea unei rate de participare înalte.

Prin urmare, CEC își propune să desfășoare o serie de activități pentru educația civică a cetățenilor, informarea calitativă și operativă a acestora privind procedurile electorale. Pe lângă măsurile ordinare desfășurate în perioada electorală și în perioada dintre alegeri, CEC își propune să desfășoare o serie de evenimente anuale noi, cu caracter continuu: ziua ușilor deschise, cursuri, seminare, simulări ale unor etape ale procesului electoral pentru instituțiile de învățământ superior și preuniversitare etc.

Pentru organizarea și desfășurarea campaniilor de educație civică și informare a alegătorilor cât mai eficiente și productive, CEC va consolida relațiile sale de colaborare cu toți subiecții implicați în acest proces (ONG-le, mass-media, autoritățile publice locale/centrale, partidele politice, partenerii de dezvoltare etc.). CEC va aprofunda și va diversifica metodele și instrumentele utilizate în acest scop și va găsi o abordare specifică pentru fiecare categorie de alegători. În urma studierii realității din Republica Moldova, dar și a practicii internaționale, tinerii au fost identificați drept un grup țintă ce va beneficia de activitățile sus-menționate. Această decizie este condiționată atât de experiența electorală redusă a tinerilor, cât și de procentul mic de participare la votare a acestora în raport cu alte categorii de alegători.

Fiind conștienți de importanța utilizării noilor tehnologii în procesul de comunicare cu alegătorii, o atenție specială va fi acordată utilizării canalelor moderne (rețele de socializare, paginile oficiale ale CEC, SMS, bloguri, forumuri, hotline, transmisiuni live). Totodată, instrumentele enunțate, împreună cu sondajele de opinie publică pe care ni le propunem să le desfășurăm, ne vor ajuta să înțelegem mai bine care este reacția cetățenilor la activitățile desfășurate de către CEC, să evidențiem eventualele probleme/necesități și să efectuăm o mai bună planificare a acțiunilor viitoare.

4. Capacități instituționale consolidate

Practica internațională demonstrează importanța independenței funcționale a organului electoral. Aceasta este și principala așteptare a actorilor implicați în alegeri de la autoritatea electorală. Într-adevăr, la moment, Comisia Electorală Centrală nu permite interferența niciunei forțe politice sau guvernamentale în activitatea sa și se conduce doar de legislația în vigoare și bunele practici în materie electorală. Totodată, faptul că CEC nu se bucură de independență financiară și instituțională pune în pericol independența de facto a instituției noastre. Independența financiară ar presupune alocarea mijloacelor financiare, pentru desfășurarea activităților Comisiei Electorale Centrale, direct din bugetul de stat de către Parlament. În Republica Moldova mai

există un șir de instituții care au un statut juridic similar cu cel al Comisiei Electorale Centrale și ai căror membri sînt desemnați într-un mod asemănător, dar care spre deosebire de CEC se bucură de acest tip de autonomie.

În același timp, perfecționarea continuă a procesului electoral și a legislației electorale a pus în fața CEC un șir de sarcini noi, precum instruirea funcționarilor electorali, gestionarea listelor electorale, educația civică a alegătorilor, finanțarea publică a partidelor politice etc.

Capacități instituționale consolidate, ca direcție strategică asumată de CEC pentru perioada 2012-2015 presupune implementarea unei noi structuri a aparatului CEC, crearea Centrului de instruire continuă în domeniul electoral pe lângă CEC, cu statut de instituție publică, obținerea independenței financiare și logistice, studierea posibilității de constituire a organelor electorale inferioare permanente, îmbunătățirea managementului intern, automatizarea procesului electoral etc. De asemenea, Comisia Electorală Centrală își ia angajamentul să țină cont de aspectele legate de egalitatea de gen (principiul gender) și drepturile omului în toate activitățile pe care le desfășoară.

Obiective și activități:

Obiectiv 1. Consolidarea capacităților instituționale ale CEC și ale organelor electorale inferioare

Denumirea activității:	Termen / perioadă de realizare
a. Implementarea noii structuri a aparatului CEC	2012
b. Constituirea Centrului de instruire continuă în domeniul electoral pe lângă CEC	2012
c. Consolidarea procesului de administrare a organelor electorale inferioare de către CEC	2012
d. Înaintarea Parlamentului a unui concept de salarizare echitabil prin alinierea sistemului de remunerare a funcționarilor CEC la cel al funcționarilor publici din alte autorități ale administrației publice centrale	2012
e. Aprofundarea cunoștințelor membrilor CEC și funcționarilor aparatului privind egalitatea de gen (principiul gender) și drepturile omului.	2012-2013
f. Efectuarea unui studiu în vederea identificării unui mecanism de constituire a organelor electorale inferioare permanente	2012-2013
g. Elaborarea și implementarea planului de dezvoltare instituțională (PDI)	2012-2015
h. Îmbunătățirea procesului de monitorizare sistematică a organelor electorale inferioare	2012-2015
i. Perfecționarea comunicării interne în cadrul CEC	2012-2015

Obiectiv 2. Implementarea și utilizarea deplină, cu excepția e-voting, a SIAS „Alegeri” către anul 2015. (conform Legii nr. 101 din 15 mai 2008 „Cu privire la concepția sistemului informațional de stat „Alegeri””)

Denumirea activității:	Termen / perioadă de realizare
-------------------------------	---------------------------------------

- | | |
|--|-----------|
| a. Ajustarea și definitivarea proiectării tehnice a sistemului informațional, definirea mijloacelor tehnice (echipament, program etc.) | 2012-2013 |
| b. Documentarea cerințelor de sistem și elaborarea caietului de sarcini pentru SOFTWARE (SIAS) necesare pentru alegerile parlamentare | 2012 |
| c. Planificarea și finanțarea elaborării, testării și implementării depline a SIAS "Alegeri" pentru alegerile parlamentare | 2014 |
| d. Documentarea cerințelor de sistem și elaborarea caietului de sarcini pentru SOFTWARE (SIAS) necesare pentru alegerile locale generale | 2013 |
| e. Planificarea și finanțarea elaborării, testării și implementării depline a SIAS "Alegeri" pentru alegerile locale generale | 2015 |
| f. Studierea continuă a posibilităților de creare a sistemului de votare electronică | 2012-2015 |

Obiectiv 3. Creșterea accesibilității la procesul electoral și perfecționarea procedurilor de înregistrare a alegătorilor

Denumirea activității:	Termen / perioadă de realizare
a. Ajustarea planului de activități privind implementarea (inclusiv elaborarea caietului de sarcini) Registrului de stat al alegătorilor, conform Legii nr. 101	2012
b. Crearea unei echipe pe interior responsabilă de implementarea planului de activități	2012
c. Crearea unor instrumente tranzitorii de îmbunătățire a procesului de înregistrare a alegătorilor (evaluarea programelor de hard și soft la nivel APL; evaluarea capacităților umane și consolidarea acestora prin instruire)	2012
d. Consolidarea relațiilor prin crearea grupurilor de lucru cu instituțiile de stat care au atribuții și competențe de a contribui la implementarea Registrului de stat al alegătorilor	2012-2015
e. Elaborarea și testarea diverselor forme de votare accesibile pentru toate categoriile speciale de alegători (persoane cu dizabilități; cetățeni ai Republicii Moldova aflați în străinătate și cei din unitățile teritorial-administrative din stînga Nistrului, etc.)	2013-2015
f. Efectuarea unui studiu asupra situației existente privind procesul de votare și înregistrarea alegătorilor și preluarea, în perspectivă, a celor mai bune practici internaționale	2014-2015

Obiectiv 4. Perfecționarea continuă a cadrului legal electoral și a celui conex

Denumirea activității:	Termen / perioadă de realizare
a. Efectuarea unei analize ample a prevederilor legislației electorale în domeniile cheie, pentru identificarea deficiențelor existente, inclusiv prin atragerea experților în domeniu și reprezentanților unor autorități relevante	2012-2013
b. Elaborarea propunerilor de modificare a legislației electorale în baza analizei efectuate, de comun acord cu instituțiile de resort	2012-2014
c. Promovarea proiectelor de lege: aducerea la cunoștință publică în scopul prezentării Parlamentului spre aprobare	2012-2015

Obiectiv 5. Îmbunătățirea transparenței finanțării campaniei electorale

Denumirea activității:	Termen / perioadă de realizare
a. Exercițarea controlului asupra modului de finanțare a partidelor politice prin instituirea unei unități de audit intern	2012
b. Elaborarea unui sistem de instruire continuă pentru partidele politice și alte organizații interesate în domeniul finanțării campaniilor electorale a partidelor politice	2012-2013
c. Organizarea cursurilor de instruire privind finanțarea campaniei electorale	2013-2015
d. Elaborarea sistemului de analiză a datelor și de raportare asupra rapoartelor financiare a partidelor politice	2013
e. Elaborarea unui program de educație civică în domeniul finanțării campaniilor electorale a partidelor politice	2013

Obiectiv 6. Obținerea independenței financiare și logistice a CEC

Denumirea activității:	Termen / perioadă de realizare
a. Promovarea conceptului de autonomie financiară și logistică	2012
b. Planificarea procesului de obținere a autonomiei financiare și logistice	2012
c. Implementarea autonomiei financiare și logistice	2012–2015

Obiectiv 7. Îmbunătățirea imaginii CEC și sporirea transparenței în activitatea organelor electorale

Denumirea activității:	Termen / perioadă de realizare
a. Apariții în mijloacele de informare în masă cu o frecvență de cel puțin o dată la două luni	2012-2015
b. Crearea unui sistem de stagiu de practică în cadrul CEC	2012-2015
c. Organizarea cluburilor de presă	2012-2015
d. Colaborarea cu instituțiile publice pentru plasarea bannerelor CEC pe paginile lor web	2012-2015
e. Înregistrarea Buletinului informativ al CEC și lărgirea spectrului de distribuire	2013
f. Desfășurarea și participarea la conferințele (științifice, jubiliare etc.) naționale și internaționale	2012-2015
g. Efectuarea unei analize privind identificarea problemelor de transparență în activitatea organelor electorale și a soluțiilor potrivite	2012
h. Crearea identității instituționale a funcționarilor electorali prin elaborarea codului de conduită a funcționarilor electorali și desfășurarea training-urilor respective	2012-2015
i. Organizarea și desfășurarea activităților de instruire la subiectul „Transparența în activitatea organelor electorale”	2013-2015

Obiectiv 8. Colaborarea proactivă cu subiecții implicați în procesul electoral

Denumirea activității:	Termen / perioadă de realizare
a. Stabilirea interacțiunii cu Institutul Național al Justiției și Consiliul Superior al Magistraturii	2012
b. Constituirea unui club de discuții cu reprezentanții partidelor politice și altor organizații social-politice	2012-2013
c. Elaborarea cartei de colaborare/interacțiune cu autoritățile locale și centrale	2012-2013
d. Constituirea unui club de discuții cu reprezentanții ONG-ilor	2012-2013

Obiectiv 9. Elaborarea, implementarea și/sau îmbunătățirea instrumentelor de comunicare dintre organele electorale și cetățeni

Denumirea activității:	Termen / perioadă de realizare
a. Crearea unei rubrici speciale pe pagina web a CEC-lui, de tipul întrebări frecvente, consacrate procesului electoral	2012
b. Elaborarea strategiei de comunicare a CEC	2013
c. Promovarea activității Centrului de informare și documentare al CEC pentru cetățeni	2012-2015
d. Dezvoltarea canalelor moderne de comunicare cu alegătorii (rețele de socializare, paginile oficiale ale CEC, SMS, bloguri, forumuri, hotline, transmisiuni live)	2012-2015
e. Organizarea semestrială a Zilei ușilor deschise pentru cetățeni	2012-2015
f. Colaborarea cu instituțiile sociologice în vederea organizării Sondajelor de Opinie Publică pentru constatarea impactului activității CEC	2012-2015
g. Schimb de experiență internațională în vederea îmbunătățirii instrumentelor de colaborare	2012-2015

Obiectiv 10. Mărirea fluxului de informații privind sistemul și procedurile electorale

Denumirea activității:	Termen / perioadă de realizare
a. Colaborarea permanentă cu autoritățile publice pentru organizarea și desfășurarea activităților de educație civică și informare a cetățenilor	2012-2015
b. Elaborarea, în cadrul Centrului de instruire continuă în domeniul electoral pe lângă CEC, a unui curs de instruire în domeniul dreptului electoral pentru facultățile relevante ale instituțiilor de învățământ superior	2013
c. Pregătirea materialelor de educație electorală, ca suport la cursul de „Educați civică” pentru instituțiile de învățământ preuniversitar	2014
d. Organizarea trimestrială a activităților de educație civică și informare a cetățenilor	2012-2015
e. Colaborarea cu instituțiile mass-media privind introducerea în grilele de emisie a unor emisiuni dedicate procesului electoral	2012-2015

Monitorizarea și evaluarea

În procesul implementării prezentului plan strategic va fi efectuată monitorizarea periodică a realizării acțiunilor și evaluarea rezultatelor obținute pentru a opera modificări în caz de necesitate. Procesul de monitorizare și evaluare va fi încheiat odată cu evaluarea finală a rezultatelor obținute după cei patru ani de implementare.

Cadrul instituțional de monitorizare și evaluare

Pentru asigurarea implementării prezentului plan strategic, urmează a fi constituit un grup de lucru pentru supravegherea acțiunilor de implementare. Acest grup va fi compus din 7 persoane:

- președintele, vicepreședintele și secretarul CEC;
- 3 membri nepermanenți;
- șeful aparatului CEC.

Sarcinile grupului de supraveghere:

- Monitorizarea (în baza rapoartelor semestriale elaborate de șeful aparatului) a realizării planului anual de acțiuni pentru implementarea prezentului plan strategic și atingerea rezultatelor preconizate;
- Formularea propunerilor privind perfecționarea planului anual de acțiuni;
- Evaluarea rezultatelor intermediare și finale ale implementării prezentului plan strategic;
- Analiza impactului implementării activităților din prezentul plan strategic;
- Discutarea raportului anual de implementare a prezentului plan strategic, elaborat de șeful aparatului, înainte ca acesta să fie transmis Comisiei Electorale Centrale spre aprobare finală.

Șeful aparatului va fi responsabil de implementarea prezentului plan strategic. El va conduce un grup de lucru format din reprezentanți ai tuturor subdiviziunilor aparatului CEC. Grupul de lucru va avea următoarele sarcini:

- Elaborarea planului anual de acțiuni în conformitate cu prezentul plan strategic;
- Monitorizarea și coordonarea activităților prevăzute în planul anual de acțiuni;
- Elaborarea rapoartelor semestriale care vor fi prezentate grupului de supraveghere a implementării prezentului plan strategic;
- Elaborarea raportului anual de implementare a prezentului plan strategic (progresele înregistrate), care va fi prezentat spre aprobare Comisie Electorale Centrale.

Șeful aparatului va raporta anual Comisiei Electorale Centrale rezultatele implementării prezentului plan strategic. Raportul anual de implementare a prezentului plan strategic și a planurilor anuale de acțiuni vor fi aprobate de către Comisia Electorală Centrală.

Concluzii

Prezentul plan strategic stabilește bazele activității și dezvoltării Comisiei Electorale Centrale pentru următorii patru ani până la alegerile locale generale ordinare viitoare. Pentru implementarea planului strategic vor fi elaborate planuri anuale de acțiuni, care vor include și referințe cu privire la resursele necesare de ordin financiar și responsabilii.

Implementarea planului strategic va avea ca efect optimizarea structurii Comisiei Electorale Centrale, îmbunătățirea practicilor și comunicării interne, strategiilor de management și interacțiunii cu alți actori electorali, perfecționarea modalităților de instruire a funcționarilor electorali și informare a alegătorilor, de asemenea sporirea participării cetățenilor la procesul electoral.

Planul strategic a fost elaborat, după cum s-a menționat în introducere, de către grupul de planificare strategică creat în cadrul Comisiei Electorale Centrale și a fost consultat cu reprezentanții organizațiilor internaționale și experți internaționali în domeniul electoral.

Comisia Electorală Centrală va face cunoscut prezentul plan strategic tuturor celor care sînt implicați în organizarea alegerilor, monitorizarea lor, participă la alegeri în calitate de concurenți electorali sau alegători.

În caz de necesitate planul strategic va fi ajustat pentru a face față unor circumstanțe neprevăzute care ar putea apărea pe parcursul perioadei de patru ani.

Comisia Electorală Centrală își propune să se afirme ca o instituție modernă, deschisă, transparentă și profesionistă. Invităm toate părțile interesate la o colaborare constructivă și eficientă pentru a contribui împreună la crearea unui cadru pentru alegeri libere și corecte.

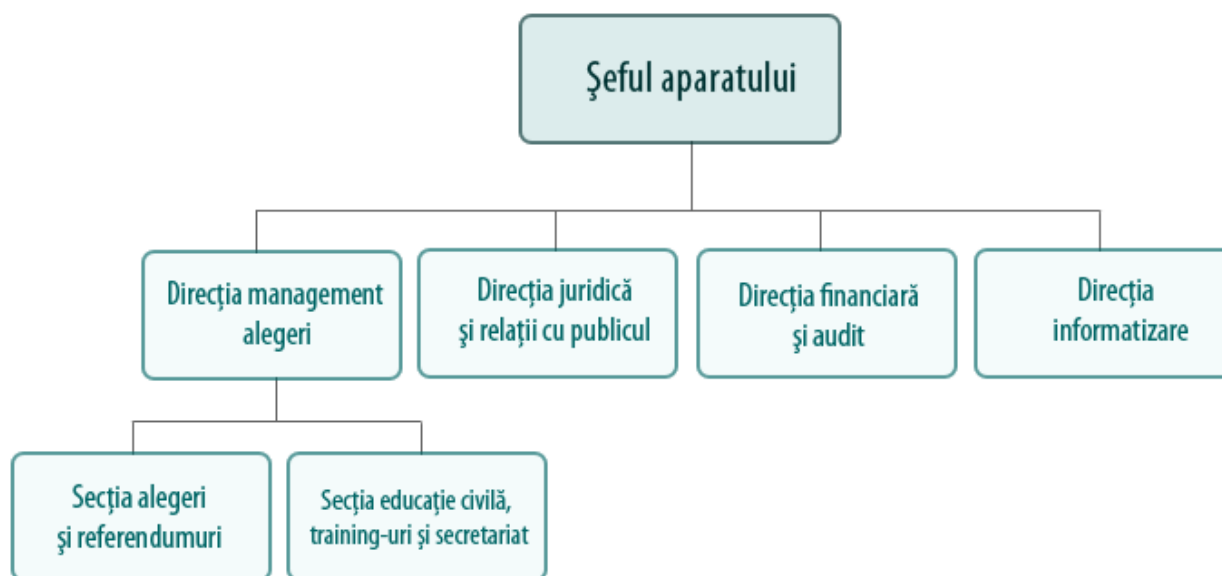
Planul strategic pentru anii 2012-2015, va fi aprobat prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale și publicat în Monitorul Oficial.

Anexe

Anexa nr. 1

Organigrama aparatului CEC

Structura actuală a aparatului CEC a fost elaborată în anii 2005-2006 reieșind din necesitatea îmbunătățirii organizării procesului electoral. Aceasta a fost aprobată prin Hotărîrea CEC nr. 312 din 4 octombrie 2006.



Portofoliul subdiviziunilor

Rolul, misiunea subdiviziunii/ instituției din subordine

Principalele atribuții

Șeful aparatului

Asigură organizarea și coordonarea activității subdiviziunilor interioare ale aparatului Comisiei și poartă răspundere personală pentru îndeplinirea funcțiilor care îi revin autorității

- managementul organizațional al direcțiilor și secțiilor din cadrul aparatului CEC
- gestionarea procesului de planificare și raportare a activității aparatului CEC
- coordonarea procesului de elaborare a materialelor, inclusiv pentru ședințele CEC
- soluționarea demersurilor, petițiilor și cererilor adresate CEC
- exercitarea controlului privind asigurarea îndeplinirii atribuțiilor de către funcționarii aparatului CEC
- desfășurarea și monitorizarea procesului electoral

Direcția management alegeri

Secția alegeri și referendumuri (7 angajați)

Asigurarea activității CEC prin implementarea politicilor și prevederilor legale în vederea organizării și desfășurării alegerilor și referendumurilor

- elaborarea proiectelor de acte normative
- managementul alegerilor parlamentare, locale generale, alegerilor noi și referendumurilor
- evidența vacanțelor mandatelor de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, de primar și consilier în consiliile raionale, orășenești (municipale), sătești (comunale)
- pregătirea ședințelor CEC
- organizarea și sistematizarea documentelor de arhivă

Direcția management alegeri

Secția educație civilă, training-uri și secretariat (6 angajați)

Asigurarea activității CEC prin implementarea programelor de educație civică a alegătorilor și de instruire a diverșilor actori electorali cu accent pe funcționarii electorali, prin stabilirea și menținerea relațiilor externe ale CEC, prin promovarea imaginii și a activității CEC în mass-media, precum și prin organizarea lucrărilor de secretariat în interiorul CEC

- asigurarea instruirii funcționarilor electorali
- asigurarea educației civice a alegătorilor
- gestionarea secretariatului CEC
- colaborarea cu instituțiile mass-mediei
- organizarea activităților în domeniul relațiilor externe, inclusiv cu organizațiile naționale și internaționale de observare a alegerilor

Direcția juridică și relații cu publicul (5 angajați)

Asigurarea acordării asistenței juridice CEC

- elaborarea și avizarea proiectelor de acte normative și legislative
- asigurarea aplicării uniforme a legislației electorale
- asigurarea procesului de achiziționare a mărfurilor, lucrărilor și serviciilor pentru necesitățile CEC
- reprezentarea CEC în procesele aflate pe rol în

- instanțele de judecată
- evidența cazurilor de condamnare a primarilor
- managementul resurselor umane

Direcția financiară și audit (5 angajați)

Asigurarea activității CEC prin implementarea politicilor în domeniul economic-financiar în vederea organizării alegerilor și referendumurilor

- elaborarea și avizarea proiectelor de acte normative sub aspect economico-financiar
- elaborarea și promovarea politicilor și a prevederilor legale ce țin de activitatea economico-financiară a Direcției
- organizarea controlului asupra evidenței mijloacelor financiare și corectitudinii utilizării lor
- asigurarea acordării asistenței metodologice funcționarilor publici din cadrul Direcției și altor subdiviziuni din aparatul CEC, precum și funcționarilor electorali din cadrul birourilor și consiliilor electorale
- asigurarea auditului intern în cadrul CEC

Direcția informatizare (5 angajați)

Exercită activitatea în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale

- asigurarea implementării noilor tehnologii informaționale și comunicaționale în cadrul CEC
- asigurarea implementării și mentenanței Sistemului Informațional Automatizat de Stat „Alegeri”
- propunerea și implementarea soluțiilor bazate pe noile tehnologii informaționale și comunicaționale în domeniul electoral
- menținerea paginii WEB oficiale a CEC
- monitorizarea stării tehnice a echipamentelor de calcul, asigurarea funcționării eficiente a tehnicii de calcul, aplicațiilor informatice de care dispune CEC, întreținerea rețelelor informaționale

Anexa nr. 3

Informație detaliată cu privire la personalul Comisiei Electorale Centrale

Tabelul 1. Personalul CEC conform categoriilor de vîrstă

Vîrsta	Personal de conducere	Personal de execuție	Personal tehnic	Total
< 25	-	1	-	1
25-40	4	14	1	19
41-56f/61b	-	6	1	7
> 57f/62b	1	2	-	3

Tabelul 2. Personalul CEC după vechimea în muncă

Vechimea în muncă	Personal de conducere	Personal de execuție	Personal tehnic	Total
1-5	2	12	1	15
6-15	2	3	-	5
> 15	1	8	1	10

Tabelul 3. Personalul CEC din perspectiva gender

Gen	Personal de conducere	Personal de execuție	Personal tehnic	Total
Feminin	4	14	-	18
Masculin	1	9	2	12

Tabelul 4. Personalul CEC după vechimea în serviciul public

Vechimea în serviciul public	Personal de conducere	Personal de execuție	Total
< 1 debutanți	-	-	-
1-3 tineri specialiști	1	8	9
4-15	3	10	13
> 15	1	5	6

Anexa nr. 4

Mijloacele financiare utilizate de către CEC în perioada 2008 – 2011

Finanțarea alocată Comisiei Electorale Centrale diferă de la an la an în dependență de evenimente electorale care au loc. Alegerile și referendumurile sunt finanțate de către stat în baza unui buget separat care include și finanțarea organelor electorale inferioare. Cu toate că în ultimii ani CEC a organizat un număr impunător de evenimente electorale de nivel național, cerințele față CEC și responsabilitățile sale au crescut, putem constata că finanțarea activităților Comisiei a rămas la nivelul anului 2008.

Tabelul 1. Finanțarea activității Comisiei Electorale Centrale

Anul	Bugetul total, mii lei	% cheltuieli de mentinere și operaționale, salarii	% finanțarea activităților CEC
2011	3989.4	64.5	35.5
2010	3021.0	78.0	22
2009	3081.7	80	20
2008	2647.9	73.0	27

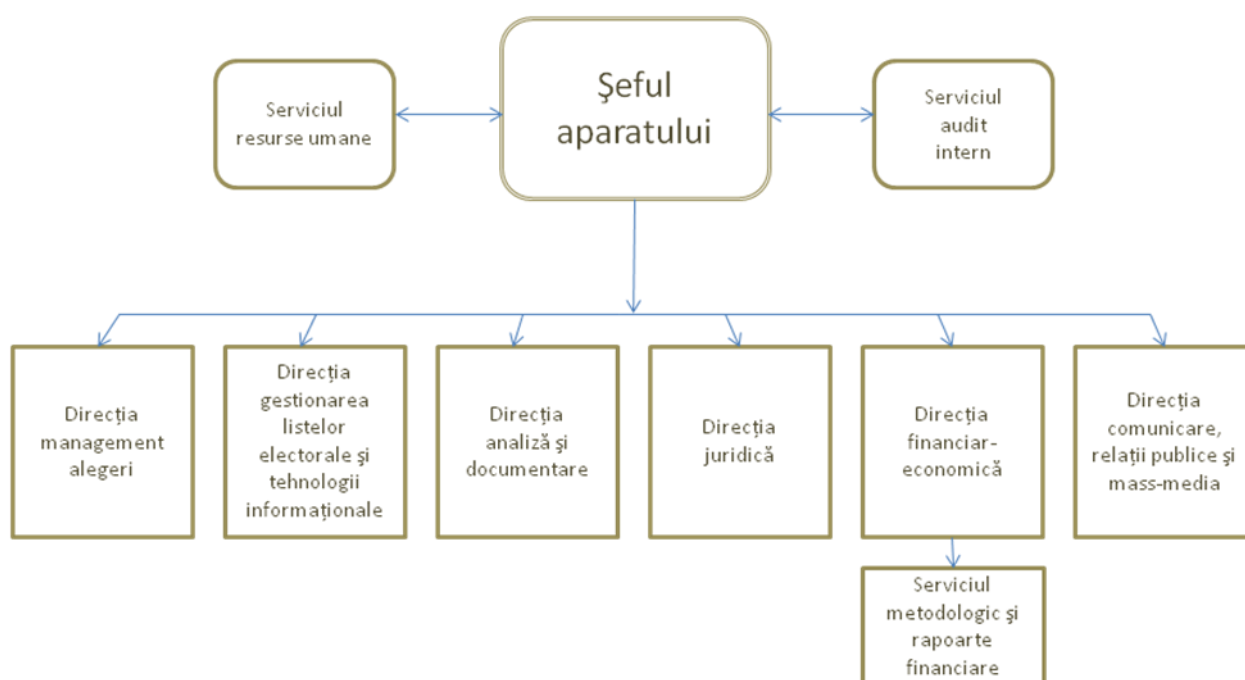
Tabelul 2. Finanțarea evenimentelor electorale organizate de CEC

Anul	Bugetul total, mii lei	% salarii	% cheltuieli de mentinere și operaționale
2011	48382.1	76.5	23.5
2010	60597.6	83	17
2009	48673.6	81	19
2008	458.2	48.2	51.8

Organigrama nouă a aparatului CEC*

Organigrama nouă a fost propusă spre aprobarea Comisiei Electorale Centrale la finele anului 2011. Structura dată a fost creată ca răspuns la dezvoltarea și modernizarea continuă a procesului electoral. Structura organizațională permite îndeplinirea mai eficientă a responsabilităților din ce în ce mai complexe ale Comisei Electorale Centrale.

Centrul de instruire continuă în domeniul electoral pe lângă CEC urmează a fi creat în conformitate cu art. 26¹ al Codului Electoral. El este conceput ca o instituție publică fondată de către Comisia Electorală Centrală și subordonată acesteia, nefiind inclus în organigrama aparatului CEC.



* În urma modificării structurii aparatului CEC, se planifică a majora numărul funcționarilor cu 5 unități.